पचाल झरना गाउँपालिका कालिकोट
निती तथा कार्यक्रम
२०७५

यस गरिमामय गाउँ सभामा उपस्थित प्रमुख अथिति विषेश अथिति अन्य अथिति सम्पुर्ण जनप्रतिनीधि , राजनैतिक दल नागरीक समाज पत्रकार , सघं संस्था सुरक्षाकर्मी लगायत उपस्थित सम्पुर्णमा न्यानो अभिवादन सहित स्वागत गर्न पाउदा असाध्यै हर्सित छौ । यहासम्म पुऱ्याउने महान शहिदहरु प्रति हार्दीक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै , वेपत्ता घाइते , अपाङ्ग, योद्धहरु शहिद परिवार र वेपत्ता परिवारजन लगायत सम्पुर्णमा सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु । वलीदानको कृर्तिमानले नै आजको परिवर्त सम्भव भएको हो भन्ने कुरा राख्न चाहन्छु ।

परिचय :–

नेपाली खस भाषाको उद्‌गमस्थल कर्णालीमा आफ्नै मौलिक संस्कृती र पहिचान रहेकोछ । पर्यटकीय राजधानी कर्णाली जैविक विविधता , प्राकृतिक सुन्दरता र स्रोत – साधनले भरीपुर्ण भएपनी विकासका हिसावले पछाडी पर्दै आएकोछ । कर्णाली प्रदेशको हिमाली – पहाडी भागमा अवस्थीत कालीकोट साविकको कर्णाली अञ्चलका पाचजिल्ला मध्य सबैभन्दा बढी जनसंख्या रहेको कालीकोटका ३० वटा गा.वि.स. मिलाएर जिल्लामा ३ वटा नगरपालिका ६ वटा गाउँपालिकाछन् जसमध्यको पचाल झरना गाउँपालिका एक हो । जिल्लाकै पहिचान र गौरव ३८१ मि. अग्लो पचाल झरनाको नामवाट नामाकरण भएको गाउँपालिका सावीकको राम्नाकोट नानीकोट र बदालकोट गा.वी.स. मिलेर बनेको छ । गाउँपालिकाको विचभागमा देशकै लामो कर्णालीनदी आफ्नै वेग र गतिमा सुसेली हाल्दै बगिरहेको दृश्य लोभलाग्दो रहेकोछ । झरना , हिमाल चट्टानीपहाड ,ताल , लेकाली मैदान फाट प्राचीनस्थल , मठ मन्दीर , पुरातातविक महत्वका धार्मीक तथा पर्यटकीय स्थल र प्राकृतिक सौन्दर्यले गाउँपालिका सिङ्गारियकोछ ।

कुल क्षेत्रफल १६६.९२ वर्ग किलोमिटर भुभागमा फैलीएको यो गाउँपालिका पुर्वमा पलाता, पश्चिममा रास्कोट उत्तरमा बाजुरा र दक्षिणमा खाडाचक्रले घेरीयको छ । समुन्द्री सतहदेखी ९७० मिटर उचाइमा रहेको गाउँपालिका भारतको रुपडीयावाट नेपालगंञ्ज सुर्खेत दैलेख कालिकोट बाजुरा हुदै हुम्लाको सिमाना हुदै तिव्वत सम्म पुग्ने कर्णालीकरीडोर यसै गाउँपालिका विचभागमा छिचोली गएको छ ।

यहाका पर्यटकीय क्षेत्र भन्नाले पचाल झरना चुली , पुग ,नौमुले , डङ्सीले, त्रिवेणी , बड्डादुन , बयालझरना , पङ्गेली चउर , काफल डाडा, भारपाटा , बड्डा पाखा, उनीकोटे दरवार , वडाकोटे दरवार , छेडाताल, जलकुण्ड मन्दीर पागर पानी , पञ्चदेउल , दइतको तडो काटेको आदी लगायतका दर्जनौ रमणीय स्थलहरु छन् । यी सबैको केन्द्र पचाल झरना हो निरन्तर रुपले पचाल झरनामा केन्द्रीकृत भइ प्रचार प्रसार गर्नु हाम्रो कर्तव्य हुनेछ । साथै यो गाउँपालिका धार्मीक सास्कृतिक रुपले जिल्लाकै एक केन्द्रको रुपमा हुनुले यसको संरक्षण प्रबर्द्धन विकास गर्नु हाम्रो विम्मेवारी हुनेछ ।

स्थानीय निर्वाचन सम्पन्न भएको १ वर्ष पुराभएको छ । नया संविधान अनुसार पुर्नसंरचीत स्थानीय सरकारको नया अधिकार र जिम्मेवारीको सन्दर्भमा जनप्रतिनिधिहरुका लागी विगतको १ वर्ष सिकाई अनुभव र परस्थिती जन्य मागहरुको व्यावस्थापनमा व्याथीत भएकोछ । निर्वाचन अघि मतदाता र आमजनसमुदाय सग गरिएका प्रतिवद्धता अनुसार कामको गति अघि वढ्न नसकेको हुदा जनप्रतिनीधि हरुमा एक प्रकारको छटपटी समेत देखीयकोछ । निर्वाचन सम्पन्न भएलगत्तै पहिलो गाउँसभा चलाउन पर्ने वाध्यता आवश्यक कानुन र संस्थागत संरचनाको अभावमै विना तयारी हतारोमा वार्षिक कार्यक्रम बजेट तर्जुमा गरी निति तथा कार्यक्रम तय गरेका थियौ । थुप्रै जटीलता र चुनौतीहरुको विचमा एक वर्ष पुरागरी दोस्रो गाउँ शभाको तयारीमा जुटी रहेका छौ ।

विगत १ वर्षको सामान्य समिक्षा

धेरै लामो समयपछी अधिकार सम्पन्न स्थानीय सरकार गठन भयो । “सिह दरवारको अधिकार गाउँघर ” भन्ने नारालाई व्यावहारीक रुपमै लागु गर्न जनप्रतिनीधि , जनसमुदाय लगायत हरेक क्षेत्रमा एक प्रकारको उत्साह हुदाहुदै नेपाल सरकारले एकतर्फ आवश्यक जनशक्ती खटाउन तत्परता नदेखाउने र अर्कोतर्फ चाहीने जनशक्ती भर्ना गरी काम अघि वढाउन समेत मनोवैज्ञानीक अवरोध गर्ने दोहोरो चरित्र र प्रकृतिको चेपुवामा स्थनीय सरकार परेकोछ । जसको असर आमसर्वसाधरण लाई भने जति सेवा दिन नसेकेको तितो सत्यनै छ । यो वर्षमा स्थानीय सरकार गठनको बामे सर्ने स्थीतिमै निती तथा कार्यक्रम र वजेट प्रस्तुत गर्नु पर्ने

बाध्यत्तात्मक अवस्था लगत्तै दशैतिहार जस्ता ठुलाठुला चाडवाड साथै संघ र प्रदेशको निर्वाचन सम्पन्न हुनुल भनेजती काम गर्न सकियन यावत चुनौती र अवरोध हरुको बावजुत पनी सरकारले विगत १ वर्षमा प्रयाप्त उपलब्धी हासील गरेकोछ ।

उपलब्धीहरु

गत असार २६ गते गाउँ शभा सम्पन्न भएलगत्तै सम्पुर्ण कार्यको थालनी भयो । मुख्यगरी भाद्र ५ गते पचाल झरना पदयात्रा सम्पुर्ण जनप्रतिनिधि जनसमुदाय प्रावीधीक टिम , सुरक्षाकर्मी लगायत करिव २५० जना को टिमनै पचालझरनाको फेद सम्म पुगी पहिलो आधीकारीक र सरकारको तर्फवाट औपचारीक रुपले पचाल झरनाको मापन गरीयो । पौष ..... गते अर्धवार्षिक समिक्षा तथा सम्पुर्ण कामको लेखाजोखा हुने गरी सार्वजनीक सुनुवाई र यो वर्षको अन्तीम समयमा वैशाख १–५ सम्म पचाल झरना पर्यटन तथा सांस्कृतिक महोत्सव सम्पन्न भयो । महोत्सव प्रधानमन्त्री कै उपस्थीतिमा हुने प्रचार प्रसार तिब्रभयो जिल्लाका जिम्मेवारी निकाय , जिल्ला प्रशासन देखी सम्पुर्ण सरकारी कार्यालय साथै गैरसरकारी कार्यालय संघ संस्था , राजनितिक दल पत्रकार ,सुरक्षा कर्मी अन्य स्थानीय तह लगायत सम्पुर्णले भरपुर सहयोग गऱ्यो साथ दियो । तर अन्तीम समयमा प्रधानमन्त्री उपस्थिति गराउन सकीएन जसकारण केही खल्लो अनुभुति भयो । प्रधानमन्त्री हाम्रो कारणले नभई उहाहरुको आफ्नै कारणले उपस्थिति हुन सक्नु भएन तर पनी अन्तीम दिन प्रदेश सरकारका मुख्य मन्त्रीको उपस्थितिले घाउँमा मलम लगाए जस्तै केही राहत र उत्साह पैदा गर्ने काम भयो । भौतीक पुर्वाधार व्यावस्थापन विनाको खुला चौरमा ५/५ दिन थुप्रै चुनौतीहरुकै विचबाट भव्य एंवम सान्दार रुपले सामान्य होहल्लाविना सम्पन्न हुनु पाचौदिन दिनरात वाग्लो जन उपस्थीत भैरहनुले महोत्सव जनअनुमोदितनै भयो । पचाल झरनाको महोत्सवको माध्यमवाट प्रचार प्रसार ल्याई चर्चामा मात्र लिनु नभई पचाल झरना केवल कालीकोटको मात्र होइन देशकै एक गौरब र महोत्वको पर्यटकीय क्षेत्रको रुपमा विकास गराउनु , राष्ट्रिय सुचिमा सचिकृत गराउनु यसको मुख्य जिम्मेवारी थियो र यसका केही प्रक्रियाहरु अगाडी बढेका छन् । लगायतका विकास निर्माण देखी अन्य सम्पन्न कामहरुको बुदागत रुपले निम्न उपलब्धीहरु हासील भए ।

- सरकारको तर्फबाट पचाल झरना पदयात्रा गरी औपचारीक मापन गरीयो ।
- दशै तिहार र चुनाव सम्पन्न गरी पौष वाट मात्र विकास निर्माणका कार्य सम्पन्न भए ।
- सार्वजनिक सुनुवाई तथा अर्धवार्षिक समिक्षा सम्पन्न ।
- बर्षको अन्तीममा पर्यटन तथा सास्कृतिक महोत्सव जिल्लासम्म मात्र नभई राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय रुपमै पचाल झरना लाई प्रचारमा ल्याउने उद्देश्यले महोत्सव सम्पन्न महोत्सवमा इन्द्रेणी ग्रुपको उपस्थीतीले थप उत्साह पैदागऱ्यो ।
- राखीएका लक्ष्य भैसेसैन वाट ठाटी , भुरावगर वाट ,सर्का , डौठेरुच्का सडक विस्तार भएका छन् ।
- तिन वटा वडामा एक घर एक धारो कार्य सम्पन्न । अन्य वडामा स्थरमा खानेपानी मर्मतका काम भए
- पालिकाको शैक्षिक अवस्था सुधार्ने उद्देश्य सहित सम्पुर्ण विद्यालयमा डिजीटल प्रणाली हाजीरी जडान गरीयो ।
- विद्यालय मर्मत सम्भार फिल्ड निर्माण सोलार वितरण भएकोछ ।
- सम्पुर्ण पालिकाका शैक्षिक संस्थालाई एकरुपतामा ल्याउने उद्देश्य सहित शैक्षिक क्यालेन्डर निमार्ण ।
- लिफ्ट सिँचाइको प्रकृया अगाडी बढेको छ । सिँचाई पोखरी पालिका भरी निर्माण भएकाछन् सगै सिचाइ कुलो मर्मत आदी सम्पन्न भएकाछन् ।
- ५ वर्षे गुरु योजना निमार्णको प्रकृया अगाडी बढेको छ ।
- न्यायपालिका मार्फत गुनासा सुन्ने , न्याय दिने , जनता विचका झैझगडा मेलमिलाप गर्ने प्रक्रियाको थालनी भएको छ ।

समस्या र चुनौतीहरु

- पहिलो वर्ष सिकाई अनुभव संगाल्ने वर्ष हुनुको नाताले चाहे जती कार्य हुन सकेन ।
- कर्मचारी अभाव र दक्ष जनशक्तीको अभाव अहिले पनि कायमनै छ ।
- उपभोक्ता मुखी विकास निमार्ण र वजेट हुदा आफु जिम्मेवार हुने र काम सम्पन्न गर्नु भन्दा समितिहरुनै उपयोगमुखी हुने समस्या ।

- ❖ विकास निमार्ण नमुना वनाउने, काम सम्पन्न गर्ने भन्दा समितिको मुख्य पद लिने र रकम दुरुपयोग गर्ने तिर बढी केन्द्रीत हुने समस्या देखीयो।
- ❖ गाउँपालिकालाई अहिलेको स्थरमा बुझ्ने भन्दा विगतको गा.वि.स. कै स्थरमा बुझ्ने समस्या छ।

भावी कार्यक्रमहरु

हाम्रो यो गाउँपालिकालाई बिचभागमा कर्णाली नदिले च्यातेर दुई किनारमा भौगोलीक विभाजन हुनुले जिमजेडी देखी काफलडाँडा फुगाड तिखार्ती देखी लैफु सम्म एकातीर चुली पुग सम्मका हिमाल र अर्कातिर बड्डादुन बडीमालीकाले घेरीयको हुनुले असाध्यै भौगोलिक विकटता रहेको छ । सबैतिरका काम एकैचोटी केही गरौ भनेर चाहेर पनीगर्न सकिने स्थीती छैन । बिचविचका नाङ्गा ठुला डाडा काडा हरुले थपजटिलता पैदा गरीदिएका छन् । वर्षा याममा समेत पानी नपरी सुख्खा र खडेरी ग्रस्त हुनुले जनजिवन असाध्यै कष्टकर अवस्थामा रहेको छ। हामीले यहाका यिनै जटीलताहरुलाई सम्भावनामा बदल्ने योजना सहित सम्पुर्ण काम कार्वाही केन्द्रीकृत गर्न जरुरी छ।

(१) आर्थीक विकास सम्बन्धमा

गाउँपालिका लाई एक सुन्दर र समृद्ध गाउँपालिका निर्माणका निम्ती आर्थीक विकासमा बृद्धी नै यहाको समृद्धी हो। त्यसको लागी यहाका श्रोत र सम्भावना हरुको अध्यायन गरी समग्र योजना निर्माण गर्न जरुरी छ र खास गरी भौगोलिक विकटता परेका र सुख्खा वस्ती हुनुको नाताले यहाका समुदायको दैनीक कामगरी जिविकोपार्जन मा नै जिवन व्यातीत हुनुले आय श्रोत असाध्यै न्युन स्थरमा छ यसैले यहाका बेरोजगार युवा हरुलाई रोजगार बनाउने उद्देश्य सहित “पचाल झरना युवा रोजगार” नामक कार्यक्रम संञ्चालन गरी वेरोजगार हरुको वडा स्थरमा पहिचान गरी परिचालन गर्नु पर्दछ।

- ❖ हाम्रो पालिका भरी प्रकृतिक तथा पुरातात्विक पर्यटकीय क्षेत्र हरुको पहिचान गरी यसको प्रचार प्रसार गर्नु पर्दछ।
- ❖ पचाल झरना विषेश पर्यटकिय योजना अनुरुप सम्पुर्ण स्थानहरुको पहिचान गरी व्यावस्थीत योजना सहित अगाडी बढाइनेछ।
- ❖ कृषिमा व्यावसायीकरण र आधुनीकीकरणका लागि भौगोलीक भु-बनोट र हावापानिको आधारमा भुगोल बर्गीकरण गरी फलफुल तरकारी र अन्नवालीको पकेट क्षेत्र घोषणा गरीनेछ।
- ❖ कृषिको आधुनिकीकरण लाई प्रोत्साहन दिदै निजी , सरकारी र संघ संस्थाका माध्यामबाट किसानहरुलाई तालीम मल विउ प्रवीधी कृषि उपज वस्तुहरुको व्यावस्थापन गर्दै लगीनेछ।
- ❖ नामसारी भएको जग्गा जमिन उपयोग विना बाझै छोड्ने उत्पादन नगर्ने किसानलाई विषेश रुपमा हेरीनेछ र कहिल्यै प्रयोग नगर्ने नामसारी लिई हडपीराख्ने निती लाई विषेश ऐन वनाई खारेज गरिनेछ।
- ❖ गाउँपालिकामा सहकारी घरघरमा रोजगारी भन्ने मान्यताका साथ सामुहीक उद्देश्य लिई खोलीएका सहकारी मार्फत गाउँपालिकामा दर्ता भएका सहकारी लाई आवश्यक विधि प्रकृया र कार्यक्रमका आधारमा कार्यकम बनाईनेछ।
- ❖ जडीबुटी संकलन तथा प्रशोधन - निकासी पैठारी सम्बन्धी निश्चित मापदण्ड बनाई अगाडी बढीनेछ ।

(२) सामाजीक विकास सम्बन्धी

आजको यस २१ औ शताप्दीको बैज्ञानीक युगमा संसारको सबैभन्दा श्रेष्ट प्राणीको रुपमा मानवले आफुलाई उभ्यायको छ। श्रोत साधन को प्रयोग र परिचालनका हिसावले आफ्ना वस्तुगत आवश्यकतालाई परिपुर्ति गर्न अग्रपंतीमा छ। यो सवै बदलिदो समय कम सङ्गै आफुलाई बदल्न सक्नु र विकासको गति क्रमभङ्गता अनुरुप उच्च प्रकारको चेतना स्तर निर्माण गर्न सक्नु हो । यो कुरा विज्ञान प्रविधीको प्रयोग र एकपछी अर्को शिक्षामा भएको विकासले गर्दानै हो । यसैले हामीले पनी मुख्य कुरा चेतनामा बदलिने र आधारभुत मान्यता शिक्षा श्वास्थ्य ,गास ,बास , कपास को ग्यारेन्टी गर्ने जनसमुदायका आधारभूत समस्यहरुको सामाधान गर्ने कुरानै सामाजिक विकासमा बदल्ने कुरा हो।

- ❖ गाउँपालिकामा शिक्षामा सुधार गर्ने उद्देश्य अनुरुप विद्यालयहरुको भौतीक संरचना शिक्षक दरबन्दी र विद्यार्थीको अवस्थाको

मुल्याङ्कन गरी विद्यालय मर्ज शिक्षक दरबन्दी सिर्जना गरी समस्याको समाधान गरीनेछ ।

- ❖ गाउँपालिकामा एक प्राविधीक शिक्षालय र एक स्नातक क्याम्पसका निम्ती यही वर्ष भित्र पहल गरीनेछ ।
- ❖ दलित एंवम ,जेहेन्दार , मिहेनती विद्यार्थीको पहिचान गरी उच्च शिक्षामा सहुलीयत आर्थिक सहयोग गरीनेछ ।
- ❖ सम्पुर्ण विद्यालयमा अनुगमन तथा निरीक्षण प्रणालीलाई व्यवस्थीत गरीनेछ । पालिकाको आवश्यकता र अनुभव आदान प्रदान गर्ने उद्देश्य सहीत शिक्षक सरुवा गरीने छ ।
- ❖ स्वास्थ्यको क्षेत्रमा यहाँको भौगोलिक विकटता र सबैमा स्वास्थ्यको पहुँच पुऱ्याउने उद्देश्य सहीत हरेक वडा स्थरमा १ स्वास्थ्य केन्द्र संघीय सरकारको नितीलाई अवलम्वन गर्दै हाम्रो गाउँपालिकामा तत्काल ६ वटा श्वास्थ्य केन्द्रको व्यवस्थापन गरीनेछ । त्यसको लागी सोहीअनुरुप दरबन्दी सिर्जना गरी औषधीको व्यवस्थापन सहित परिचालन गरीनेछ ।
- ❖ गाउँपालिकाको जारकोटमा रहेको श्वास्थ्य चौकी लाई चौविसै घण्टा सेवा दिने गरी सुचारु गरीने छ । त्यसको लागी आवश्यक जनशक्तीको केन्द्रीकरण , रगत जाचँ प्रयोगशाला र एम्वुलेन्स सेवा समेत परिचालन गरीनेछ ।
- ❖ गाउँपालिका स्थरमा २५ औ शैयाको हस्पिटल निर्माणका लागि आवश्यक पहल गरीनेछ ।
- ❖ कामगरी रहेका स्वयमसेवीका लाई धन्याबाद दिदै अहिलेको आवश्यकता र शैक्षिक योग्यताका आधारमा नयाँ व्यवस्थापन गरीनेछ ।
- ❖ खानेपानी तथा सरसफाईका सन्दर्भमा आगामी ३ वर्ष भित्र १ घर १ धाराको निती अनुरुप प्रत्येक वडामा विस्तार गर्दै लगीनेछ ।
- ❖ जनसंख्या र लैङ्गीक हिसावले समानान्तर विकासका निम्ती पछाडी परेका महिला र पछाडी परेको दलित समुदायलाई समाज निर्माणको प्रत्येक तहमा समान सहभागीता श्रम र सिपको आधुनीकीकरण गर्दै लगीनेछ ।
- ❖ मर्यादित समाज निर्माण गर्न सबै प्रकारका सामाजिक विकृती विसङ्गतीहरुलाई नियन्त्रण गरीनेछ । मध्यपान तथा जुवातास पुर्ण रुपमा निषेध गर्ने निती लिईनेछ । जसको लागी महीला तथा वालवालीकाका टिमलाई परिचालन गरीनेछ ।
- ❖ न्यायपालिका लाइ स्वच्छ ,स्वतन्त्र छिटो छरीतो र पारदर्शी बनाउदै न्यायपालिकामा जनताको पहुच सुनीस्चीत गरीनेछ ।
- ❖ गाउँपालिका उपाअध्यक्षको नेतृत्वको न्याय प्रणाली र वडा स्थरमा मेलमिलाप केन्द्र गठन गरी व्यवस्थीत गरीनेछ ।

३) भौतीक पूर्वाधार

समाज विकास निर्माणमा देखाउने व्यवहारीक परिणाम भनेको भौतीक पुर्वाधार हो । यसलाई व्यावस्थीत नगरी पुर्वाधार तयार हुदैन । यस क्षेत्रमा हाम्रो गाउँपालिकामा सामान्य वाट सुरुवात गरी व्यवस्थीत गाउँपालिका निर्माण गर्नुपर्ने मुल चुनौतीको रुपमा छ यसलाई व्यवस्थीत गर्न निम्न विषयमा केन्द्रीत हुन
जरुरीछ ।

- ❖ गाउँपालिका हुदै वडापालिका सम्मका भवन, शिक्षा,श्वास्थ्य लगायतका भौतिक पुर्वाधारलाई व्यवस्थीत गरीनेछ ।
- ❖ २० लाख भन्दा माथीका योजनालाई वडा गौरबका योजना र ८० लाख भन्दा माथीका योजना गाउँपालिका गौरबका योजना हुनेछन् ।
- ❖ नया योजनामा ५ लाख भन्दा तलको रकम विनीयोजीत गरीने छैन । सुधार मर्मतमा मात्र ५ लाख भन्दा तलको रकम छुट्याइनेछ ।
- ❖ ४० लाख भन्दा माथीको बजेट लाई टेन्डर सिस्टमा लगीने छ सो भन्दा तलको रकममा मात्र उपभोक्ता मार्फत काम हुनेछ ।
- ❖ खनीएका सडकहरुको स्तरउन्नती गर्दै नया सडकका कार्यलाई तिव्रता दिन जरुरी छ आगामी ३ वर्ष भित्र सम्पुर्ण वस्ती हरुमा सडक सञ्जाल पुऱ्याउने लक्ष्य लिइएको छ ।

- प्रदेश सरकारवाट नानीकोट कोटीला हुदै रास्कोट नगरपालिका जोड्ने सडक र रास्कोट तिखार्ती , सर्का , ठाटी हुदै लैफु सम्मको सडकलाई यही वर्ष सुरुवात गर्न पहल गरीनेछ ।
- खाडाचक्र मान्म हुदै आएको सडकलाई खरकोट , धमाली , भङ्क , खार्दु , दागा, बाझकोट हुदै पलाता सम्मको सडक र जारकोट हुदै थिर्पु पलाता सम्मको सडक लाई यही वर्ष सुचारु गर्न प्रदेश सरकार सङ्ग माग गरीनेछ ।
- हाम्रो गाउँपालिकामा भुरावगर सर्का , भैसेशैन ठाटी , लैफु नानीकोट , घाट देखी रुच्काका सडकलाइ व्यवस्थीत र स्थर उन्नती गरी पुर्ण रुपले गाडी सञ्चालनमा ल्याउने गरी काम अगाडी बढाउनु पर्दछ ।
- यो वर्ष रुच्का देखी खरकोट हुदै पणेक्षा , कैफु देखी बाझकोट र लाफा देखी खार्दुका सडकहरुलाई विस्तार गरीनेछ ।
- मुहान र श्रोतको अभावले बन्दै गएको सुख्खा वस्तीलाई व्यवस्थीत गर्न लिप्ट सिचाई आयोजना र फोहरा सिचाइको विकास गरीनेछ ।
- साना जलविद्युत आयोजनालाई व्यवस्थीत गर्दै केन्द्रीय प्रसारण लाईन लाई पुऱ्याउन जोड्दार पहल गरीनेछ । निर्माण कार्य सुरुवात हुन लागेको फुकोट हाईड्रो पावरलाई पालिकाले गर्ने आवश्यक सहयोग गरीनेछ ।
- संचार सम्पर्कलाई व्यावस्थीत गर्दै ईन्टरनेट सेवाको निम्ती पहल गरीनेछ ।
- पक्की पुलको लागी राखीएको लक्ष्य अनुरुप जारकोटमा सर्वे भैइसकेको स्थितीमा काम सुरुवात गर्न पहल गरीनेछ । नडीडौठे पक्की पुल अध्ययन र छलफल गरी अगाडी बढाइनेछ ।
- झुलुङ्गे पुल निर्माणका निम्ती गड्खेत, घट्टे खोला , घाटलाइने ढुङ्गा र पचाल झरनाको फेदीमा आवश्यक पहल गरीनेछ ।
- पञ्चवर्षिय योजनाहरुको कार्यक्रम लाई निरन्त्रतामा लगिनेछ ।
- पुर्व सम्पन्न योजनाहरुमा दुरुपयोग भएकालाई छानमिन गरी दोसी उपर कारवाही गरीनेछ ।

४) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन वारे

जलवायु परिवर्तन र प्राकृतीक प्रकोप लगायतका कारण सुख्खा क्षेत्र बन्दै गएको हाम्रो गाउँपालिकालाई बन वातावरण मैत्री गाउँपालिकाको रुपमा विकास गरीनेछ ।

- वन विनास कटानी , फडानी र आगलागीलाई कडाईका साथ नियन्त्रण गरीनेछ । जथाभावी गर्ने लाई कानुनी दायरामा ल्याइनेछ ।
- बृक्षा रोपणको कार्य अनिवार्य निश्चीत स्थान हरुमा ठोस योजना निर्माण गरी अगाडी वढीनेछ ।
- जल उत्पन्न प्रकोप लगायतका सवालमा विपद् व्यावस्थापन मार्फत कोष खडा गरी कार्यक्रम संचालन गरीनेछ ।
- वाढी पहीरोको उच्च जोखीममा रहेका बस्तीहरु स्थानान्तरण गरी वस्ती वसाउनका निम्ती पहल गरीनेछ । आवश्यकतामा नेपाल रेडक्स सग सहकार्य गरीनेछ ।

५) संस्थागत विकास सेवा प्रवाह

यस गाउँपालिकाको विकास र प्रसासनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी कार्यलय र सुचना प्रविधी चुस्त बनाई गाउँपालिकाको सम्पुर्ण तथ्याङ्क अभिलेखहरु इलेक्ट्रोनिक विधी द्धारा संरक्षित तथा प्रवाहित हुने गरी बढाईने छ । सुचनालाई सफ्टवेयर मार्फत गाउँपालिकाकै सफ्टवेयर निर्माण गरीनेछ ।

- मानव संसाधनको सुचाङ्कमा पछी परेको हाम्रो गाउँपालिकामा मानव चेतना स्तर बृद्धी गर्ने गरी समग्र काम कार्वाही अगाडी वढाउनु पर्दछ । विकास केवल भौतिक विकासका लागी मात्र नभई चेतना स्थर बृद्धी गर्ने विविध तालीम प्रशिक्षण सञ्चालन गरी जनचेतना बृद्धी गर्न जरुरी छ ।
- दैनीक कार्यलाई सहज र सरल ढङ्गले अगाडी बढाउदै जनप्रतिनीधि र कर्मचारी तन्त्र सासक होइन जनताको सेवकको रुपमा काम कार्वाही अगाडी बढाउनु पर्दछ ।
- जन सुरक्षा र जन व्यवस्थापनलाई प्रभाव कारी रुपमा अगाडी बढाइने छ ।
- एकिकृत सम्पत्तीकर राजस्व , जडीवुटी संकलन र परिचालनमा व्यवस्थीत गर्दै आन्तरीक आय स्रोत बढाइनेछ ।

- ❖ छिटो छरीतो सेवा प्रवाहमा ध्यान दिदै लगनशिल , इमान्दार र कर्तव्य निष्ट कर्मचारीलाई सम्मान तथा प्रोत्साहन गरीनेछ ।

६) विविध

- ❖ जनप्रतिनीधीलाई जिम्मेवार र जनता प्रती उत्तरदायी वनाउने उद्देश्य सहित तालीम र गोष्ठी सञ्चालन गर्ने
- ❖ कर्मचारी दक्षता सम्बन्धी र शिक्षकहरुको विषयगत दक्षताका निम्ती पालिका स्थरमा तालीम सञ्चालन गरीनेछ ।
- ❖ डिजीट प्रर्णालीलाई व्यवस्थीत गर्दै हरेक क्षेत्रमा विस्तार गरीनेछ ।
- ❖ जन सुरक्षा र गाउँ घर वजारमा हुने चोरी ,डकैती , गुण्डागर्दी , कालोवजारी , घुसखोरी , जवरजस्ती र मानव बेचविखन जस्ता जनघन्य अपराध हरुको प्रभावकारी नियन्त्रण
  गरीनेछ ।
- ❖ जनयुद्ध जनआन्दोलनका घाइते योद्धाहरु अहिले पनी सरीरमा गोली वोकीरहेका सम्वेदन सिलतालाई मध्यजनर गर्दै द्धन्द पिडीत राहत कोषको माध्ययमवाट घाइते हरुको वर्गीकरण गरी उपचारमा सहयोग गरीनेछ ।
- ❖ जनयुद्ध जनआन्दोलनका महान सहिदहरुको सम्भनामा सहिद स्मारक तथा सहिद पार्ककै रुपमा एक सार्वजनीक स्थानमा निर्माण गरीनेछ ।
- ❖ अनाथ वालवालीकाको व्यवस्थापन गाउँपालिका स्थरवाट गरीनेछ ।
- ❖ प्रचार प्रसारका कामलाई व्यवस्थीत गर्ने उद्देश्य सहित निश्चित एफ.एम रेडीयो र टेलिभिजन संग सहकार्य गरी जनतासंग जनप्रतिनीधी मुलक कार्यक्रम मार्फत हरेक वडा स्थरमा सार्वजनीक सुनुवाई तथा जनसुझाव र सल्लाहरुको केन्द्रीकरण गरीनेछ ।
- ❖ यही वर्षको सुरुवात संगै ऐन पारित गरी रातो किताव छपाई कामलाई व्यवस्थीत गरीनेछ ।

अन्तमा माथीका थुप्रै चुनौती पुर्ण कार्यलाई सम्भावनामा वदल्दै निश्चित उद्देश्य प्राप्तीका लागी हामी सबै जिम्मेवार भएर लाग्नेछौ । अहिलेको समयले हामीलाइ दिएको जिम्मेवारी कर्तव्य निष्ट भएर पुरा गर्नेछौ । यसको लागी यहाहरु सबैको रचनात्मक सुझाव , सल्लाह र सहयोगको अपेक्षा सहित विदा हुन्छु ।

“धन्यावाद ”

प्रस्तोता

खड्ग राज सेजुवाल

अध्यक्ष